

Fra Ahlmansgade til Guldbergs Plads:

Hvorfor hedder stederne, som de gør. Hvad er det, der gør gaden interessant?

Kære læsere, velkommen til første del af guiden over lokaliteter på Nørrebro. Vi henviser til artikler, hvor du kan få mere at vide, om de enkelte steder. Dog skal vi gøre opmærksom på, at www.dengang.dk indeholder ca. 130 artikler om det gamle Nørrebro, så artikel – henvisningen er ikke korrekt.

Ahlmansgade

Navngivet omkring 1898. Opkaldt efter den sønderjyske politiker, Nicolai Ahlmann. Han repræsenterede Aabenraa/Sønderborg i den preussiske landdag. Men egentlig indtrådte han aldrig i den, da han nægtede at afgive ed. Han kæmpede for det danske sprog. Vi er danske og vil vedblive med at være danske. Sådan var hans slagord. Lige i nærheden findes andre veje, der hylder sønderjyske politikere fra dengang. Det er bl.a. Flor, Hiort Lorentzen, Krüger og Laurids Skau.

Ahornsgade

Navngivet 1886 efter træet ahorn.

Aldersrogade

Gaden går over i Østerbro. Den er opkaldt efter bryggeriet Aldersro. Den blev grundlagt på Restaurant Lunas jord i 1858. Ulykker ramte bryggeriet. Blandt andet styrtede lager – kælderen sammen.

Det blev i 1884 slået sammen med Marstrands Bryggeri på Vodroffsvej. I 1891 indgik de i det nyoprettede selskab De Forenede Bryggerier. Aldersro blev nedlagt i 1900. Bygningerne blev solgt til nedrivning et par år efter.

Nævnes skal også Hellesens Fabrikker, der lå i Aldersrogade 6 fra 1905.

Gaden er anlagt på den gamle Brudesengmark.

Allersgade

Navngivet 1860 efter brygger og brændevinshandler Chr. Aller. Han var jordejer på denne del af Nørrebro. Han lod udstykke jorde her og anlagde i Kløvermarken den første gade mellem Jagtvejen og Lygten. Bebyggelsen begyndte i 1857 og havde et særegen provinsiel hygge. Christian Hansen Aller var far til grundlæggeren af den store Aller – koncern. Aller er en landsby i Sønderjylland. Måske betyder navnet sandet og stenet undergrund.

Det var den første gade på Ydre Nørrebro og bygget på den gamle Kløvermarken.

Nedrivningerne i 1960'erne ødelagde den provinsielle hygge.

Aller boede der selv kun fra 1839 – 41. Efter hans død flyttede enken tilbage til ejendommen Allers Bro, som lå mellem Odinsgade og P.D. Løvs Allé ud til Jagtvej.

Annekegade

I en sidegade til Aldersrogade ligger gaden, der ender blindt. Gaden blev anlagt før 1920. Anneke er et gammelt nordisk pigenavn, men anvendes meget i Holland. Egentlig skulle gaden have heddet Svannekegade.

Arresøgade

Navngivet 1915 efter Danmarks største sø, Arresø

Asminderødgade

Navngivet omkring 1906 efter den nordsjællandske landsby, Asminderød. Ordet betyder Asminds rydning.

Asnæsgade

Navngivet 1915 efter den vestsjællandske halvø, Asnæs

Assistent Kirkegård

I 1711 kostede Den sorte død 23.000 liv. Flere epidemier fulgte. Der var behov for hjælpe – kirkegårde. Og en af dem, blev anlagt herude.

Kirkegården blev anlagt på et område, der havde været anvendt til tobaksplantage. Den afløste en række mindre kirkegårde inde bag Københavns volde. Det varede dog mange år, hvor andre end fattigfolk blev begravet her. Men takket være en sønderjysk adelsmand gik det hurtigt.

En kommission formulerede en instruks om, at Æde – og Drikkevarer falholdes og fortæres på Kirkegaarden, eller at der på samme Måde holdes Musik og foretages noget, der ligner Lystighed.

Portene blev udskiftet, og i 1813 blev det forbudt graverne at sælge spiritus til besøgende. Mange havde en mening om det, at blive begravet, bl.a. lægen og altmuligmanden Tode, og ikke mindst H.C. Andersen. Han var bange for at blive begravet som skinddød. Dette skete muligvis for Gertrud Bodenhoff.

Baggesensgade

Navngivet 1862 efter digteren, Jens Baggesen. I kvarteret er der andre digter – navne så som Ewald, Tode, Wessel. Før 1862 blev gaden kaldt for Skolegade.

Baggesen debuterede i 1785 med Comiske Fortællinger. Baggesen var vidt berejst. Han forlod Danmark for bestandig i 1820 efter en litterær fejde med tilhængere af Oehlenschläger. Han døde i Hamborg, men blev begravet i Kiel.

Gaden er anlagt på noget af det område, hvor Anker Heegaards fabrikker lå.

Baldersgade

Navngivet omkring 1876 efter den nordiske gud, Balder. Han var søn af Odin og Frigga. Moderen havde taget alt og alle i ed på, at de ikke ville gøre sønnen ondt. Men hun havde glemt at spørge misteltenen. Som bekendt hjalp den ondskabsfulde Loke den blinde gud Høder / Hother med at afskyde en pil af mistelten hvorefter Balder døde.

På det Ydre Nørrebro, nord for Nørrebrogade og vest for Jagtvej er der siden 1860erne vokset mange mytologi – gader frem. Brage, Brynhilde, Fafner, Fenris, Freja, Hamlet, Heimdal, Hermod, Hother, Midgård, Mimer, Mjølner, Nanna, Odin, Sigurd, Slejpnir, Thor, Uffe, Valhal, Valkyrie, Vermund, Vølund, Ydun og Ægir. Hertil kommer kvindenavnene Gunhild, Hildur og Ragnhild. Indtil 1904 kunne man også opleve Lokesgade.

To sammenhængende huse blev besat i gaden i 1986. Det var nummer 20 – 24. Det blev senere til bofællesskabet Bundtzen.

I nummer 10 lå en friskole, og mineralvandsfabrikken Balderskilde blev grundlagt i 1900. På hjørnet af Nørrebrogade og Baldersgade blev virksomheden Atlas bygget.

Og i 1880erne var det de Kellerske Institutioner, der bosatte sig i gaden. Her blev åndssvage og døvstumme undervist i at læse og tale.

Og i nr. 20 – 24 åbnede i 1913 Balders Hospital med en særlig afdeling for fattigfolk.

Krankenhaus Baldersgade, ja sådan kaldte tyskerne stedet under besættelsen. Her befandt 140 tyske flygtninge sig.

Balders Plads

Navngivet 1985 efter beliggenheden.

Banevingen

Navngivet 1964 efter beliggenheden ved jernbaneterrænet ved Lersøen. Før 1964 hed vejen bare Forbindelsesvejen.

Bangertsgade

Navngivet 1874 efter ejeren af det nærliggende Solitude, Hans Chr. Bangert. Denne Bangert var kaptajn i Studenterkorpset. I 1840 købte han landstedet Solitude. Pludselig havde han mange grunde, som han solgte. Her opførtes de høje lejekaserner. I 1856 – 57 lod han anlægge Parcelvej, den nuværende Griffenfeldtsgade. En pengekrise slog ham ud i 1857.

Bangert var en rastløs og virksom mand, der havde mange gode ideer. Han havde forsøgt at stifte en brugsforening for sine lejere. Da han grundlagde Østifternes Kreditforening var der andre der skubbede ham ud.

Bethania Kirke

Metodistkirke opført 1892. Navngivet efter den bibelske lokalitet Bethania, en landsby nordøst for Jerusalem. Her besøgte Jesus vennerne Marta, Maria og Lazarus.

Betlehemskirken

Opført 1935 – 39 og navngivet efter Jesu fødeby.

Birkegade

Navngivet 1884 efter træet Birk

Bjelkes Allé

Navngivet omkring 1878 efter rigsadmiral Henrik Bjelke. Han var søofficer i Svenskekrigen i 1644. Frederik den Tredje hindrede en duel mellem Bjelke og adelsmanden Hannibal Sehested, men rigsrådet pensionerede af samme grund Bjelke i 1650. Da det trak op til krig i 1657, blev han hentet ind og udnævnt til viceadmiral. Han ledede flåden under Niels Juels overkommando. I 1662 blev han udnævnt til rigsadmiral.

Blegdamsvej

Denne vej er omtalt i flere artikler. Mellem denne vej og Sortedamssøen lå de københavnske blegmands pladser, nummereret i rad og række. Nr. 1 lå, hvor nu Skt. Hans Gade ligger. På hvert grundstykke var en lille dam, hvor man kunne fugte de hvidevarer, der blev lagt til blegning af solen og hærkning i nattekulden. Oprindeligt havde blegmændene deres pladser mellem søerne og volden. De blev dog beordret udflyttet i 1672. Ingemann skrev så flot om stedet:

Og søen blank og rolig står med himlen i sin favn. På dammen fjerne vogter går og lover herrens navn

Vogterne var ansat til at hindre at de udlagte hvidevarer blev stjålet. For at man kunne høre, at han var vågen, skulle han love Herrens Navn ved at blæse regelmæssigt i et kohorn en Blegdamstuba.

Blågårdsgade

Gaden er omtalt i mange artikler her på siden. Den er navngivet 1834 som Blågårdsvej. I 1859 blev navnet ændret til det nuværende. I perioden mellem 1834 og 1859 kaldes gaden ofte som Blågårds Langvej eller Blågårds Hovedgade. Gaden er kvarterets hovedstrøg opkaldt efter slottet Blågård, som lå ved det nærværende Slotsgade. Det var opført 1706, men havde flere forgængere.

Vi kan gå tilbage til Frederik den Tredjes tid.

Antagelig var det første byggeri anlagt på tomterne af en ødelagt teglgård.

Slottet fik sit navn efter tagets farve, blå skifertag. Blågårdsgade har samme linieføring som en allé beplantet promenade til slottet, havde.

Sidst i 1760erne ejedes det officielt af Grev Holck. Men han var stråmand for den unge sindsforstyrrede Kong Christian den Syvende, der her tilpas langt fra byen kunne holde nogle vilde fester med damer, deriblandt Grev Holcks ægteviede 12 årige kone.

Her lå Danmarks første seminarium, der efter få år flyttede til Jonstrup.

I 1827 blev slottets hovedbygning indrettet som teater af italieneren Pettoletti. Det brændte i 1833 og blev ikke siden genopført. Da man i en sidebygning ville oprette en dampmølle skrev et blad, om det var rigtigt på denne måde, aldeles at vanzire en af Hovedstadens skønneste og mest besøgte Forstæder.

Ak ja, få år efter var dette skønne sted forvandlet til den sorte firkant.

På slottets tilliggende oprettede Jeppe Tang i 1859 Blågård Seminarium. Dets udbygning i gården bag Blågårdsgade 15 eksisterer stadig. I en årrække dannede det rammen om Aftenbladets redaktion og trykkeri. Blågård Seminarium fik i 1933 lokaler på Kapelvejen Skole. I 1960 flyttede man ud i Gyngemosen.

Blågårds Plads

Denne plads er omtalt i flere artikler her på siden. Navngivet 1908, da området var ryddet for Anker Heegaards Fabrikker og omdannet til plads. Heegaard lod i 1826 opføre en lille sommervilla ved det nuværende Blågårdsgade 16. Her anlagde han også en stor have, som blev et helt udflugtsmål. Snart opkøbte han flere grund og opførte et støberi. Dette blev i 1898 udflyttet til Hillerødgade.

Pladsen er også kendt for billedhuggeren Kai Nielsens udsmykninger. Heegaard lod sine grunde udstykke. Han accepterede arbejderens ret til at danne fagforeninger

Borgmestervangen

Navngivet 1926 med det gamle navn på en del af by jorderne på det Ydre Nørrebro. I markbogen 1682 finder vi Borge – Mesters oc Raads Wang. I almindelighed omtalt som Rådmandsmarken eller – vangen. Afledt af dette er Rådmandsgade. Navnet sigter til, at afkastet af jorden var henlagt som løn til Københavns borgmestre og rådsmedlemmer.

Området var en del af den nedlagte landsby Serridslevs bymark

Borups Allé

Alléen går gennem Frederiksberg, Grøndal, Nordvest og Nørrebro. Navngivet 1904 efter borgmester Ludvig Chr. Borup. Han var finansborgmester i København og stod for betydelige gårdopkøb i omegns – kommunerne. Blandt opkøbene var Bellahøj, Tomsgård, Hulgård og Utterslev.

Inden hans død blev disse kommuner indlemmet i København. Vejen er udbygget i flere tempi. Det inderste stykke udgjorde indtil 1905 en del af Nordvestvej

Borups Plads

Navngivet 1923 efter beliggenheden

Bragesgade

Grundtvigs udtryk bragesbak var en hentydning til den nordiske gud, Brage, veltalenhedens gud.

Bregnerødgade

Navngivet 1929 efter den nordsjællandske landsby, Bregnerød. Fra omkring 1900 – 1929 en del af Glentevej, der blev skåret over ved bygningen af Højbanen.

Brohusgade

Navngivet 1899 efter det opsynshus (brohus) som lå for enden af vejen. Her førte en bro over Ladegårdsåen til Bülowsvej.

Brorsons Kirke

Opført 1898 – 1901 og navngivet efter salmedigteren Hans Adolf Brorson

Brynhildegade

Brynhilde er den lidenskabelige hovedperson i den gamle Nibelungen – digtning, der satte sig stærke spor i de nordiske sagn. Hun elskede Sigurd Fafnersbane. På grund af jalousi forvoldte hun hans død. Historien er så god, at Wagner lånte den til operaen Ragnarok.

Byggeren

I 1971 blev Folkets hus etableret på hjørnet af Prins Jørgens Gade og Stengade. Samtidig var man i gang med en kæmpe sanering i området omkring Den Sorte Firkant.

Byggeplanerne blev trukket ud, men nedrivningerne blev foretaget med hård hånd.

En søndag i juli 1973 holdt Nørrebro's Beboeraktion fest på en af tomterne. De rejste derefter en byggeplads for kvarterets børn. Det var Byggeren – Firkantens Byggelejeplads.

I januar 1978 mente Københavns Kommune, at Byggeren, Folkets Hus og Folkets Park skulle vige for tæt boligbyggeri.

Byggeren blev fjernet under overvågning af 700 betjente, men genopbygget af kvarterets beboere. Ja hele tre gange var der regulerede kampe mellem beboere og politi. Ja og politiet erklærede området i undtagelsestilstand.

Dagmarsgade

Navngivet 1860 efter den danske dronning Dagmar. Navnet danner sammen med Gormsgade, Thyrasgade og Haraldsgade en lille gruppe med navnestof fra den tidlige danske kongeslægt. Dronning Dagmar var bøhmisk prinsesse og blev gift med Valdemar Sejv i 1205.

Lige i nærheden har vi en samling af gader benævnt efter den gamle nordiske mytologi.

Dronning Louises Bro

Den blev anlagt i 1885 – 87 og er opkaldt efter Christian den Niendes Dronning Louise. Hun var datter af lensgreve Wilhelm af Hessen og Christian den ottendes søster Charlotte. Louise var efter gammel arvelov nærmeste arving til tronen, men overlod arvekravet til sin mand ved giftermålet i 1842.

Broen har flere forgængere. Den tidligste er fra 1620. Den finder vi omtalt i en kræmmerinstruks. Men en Fjællebro nævnes allerede i 1562.

Eddagården

Navngivet i 1934. Edda er navnet på den gamle islandske samling af nordiske oldtidsdigte (Den ældste Edda). Der findes også Den yngste Edda. Den er skrevet af Snorre Sturlason.

Edith Rodes Vej

Navngivet 1994 efter forfatterinden Edith Rode. Hun var moder til Ebbe Rode.

Egegade

Navngivet 1884 efter træet. Her voksede Poul Reichard op. Det var i nummer 16 tredje sal.

Elmegade

Navngivet 1884 efter træet. Skulle egentlig have heddet Bøgegade

Esromgade

Navngivet omkring 1903 efter den nordsjællandske by, Esrum

Ewaldsgade

Navngivet 1882 efter digteren Johs. Ewald. På grund af ulykkelig kærlighed til Arendse Hulegaard og et giftermål med en anden, besluttede han sig for at slentre gennem livet. Hans hang til spiritus nedbrød ham efterhånden. Flere gange var på rekreationsophold i Gentofte, Rungsted og Humlebæk. Han døde efter et længere sygdomsforløb.

Fafnersgade

Navngivet 1918 efter slangen Fafner, der i den nordiske mytologi vogter en skat, men dræbes af Sigurd.

Farumgade

Navngivet omkring 1902 efter den nordsjællandske by, Farum.

Fenrisgade

Navngivet 1914 efter Fenriksulven. I den nordiske mytologi var det et uhyre, som guderne har bundet, men som vil blive sluppet løs ved verdens undergang (ragnarok). Det blev dog til sidst dræbt af Odins søn Vidar.

Fensmarkgade

Navngivet 1915 efter den sjællandske by, Fensmark.

Florsgade

Navngivet 1899 efter den sønderjyske politiker og højskolemand Christian Flor. Han var forstander på Rødding Højskole. Han var en ledende skikkelse i den nationale bevægelse i Sønderjylland. Kvarteret blev opbygget omkring 1900.

Fogedgården

Pensionistboliger navngivet 1948 efter beliggenheden.

Fogedmarken

Navngivet i 1933. Byens foged der forestod byens retsvæsen havde ligesom rådmændene tidligere jord her.

Folmer Bendtsens Plads

Maleren Folmer Bendtsen begik mange motiver fra Nørrebro og Nordvest. Aktiv i frihedskæmpeorganisationen Bopa.

Fredensborggade

Navngivet 1906 efter den nordsjællandske by, Fredensborg

Fredensbro

Den ligger i forlængelse af Fredensgade. Broen blev anlagt som fodgænger bro i 1878. Den er udvidet af flere omgange. I 1887 kom der kørende færdsel på broen. Broen blev bekostet af fabrikken Titan ved Tagensvej. Man ville have en hestesporvogn ud til fabrikken fra Indre By

Fredensgade

Navngivet omkring 1872 som Fredensvej. Det blev ændret til Fredensgade i 1877. Oprindeligt var det en blind sidevej til Blegdamsvej ned til Sortedamssøen.

Frederik den Syvendes Gade

Anlagt og navngivet omkring 1860 efter Kong Frederik den Syvende. Hans valgsprog var Folkets kærlighed, min styrke. Han havde giftet sig med grevinde Danner, født Rasmussen. Han var den sidste Oldenborger på den danske trone.

Navnet må ses i sammenhæng med Prinsesse Charlottes Gade.

Frederik Bajers Plads

Navngivet 1935 efter politikeren, kvindesags – og fredsforkæmperen Frederik Bajer. Et mindesmærke for ham og hans kone, Matilde Bajer, rejstes i 1923 i Fælledparken, ikke langt fra pladsen.

Egentlig hed han Bayer. Han grundlagde Dansk Kvindesamfund i 1871 sammen med sin kone. Begge agiterede også for fredssagen. I 1882 grundlagde de Dansk Fredsforening. For sin deltagelse i internationalt fredsarbejde modtog Frederik Bajer Nobels Fredspris i 1908. Han var medlem af Folketinget for Venstre 1872 – 1895.

Frejasgade

Navngivet omkring 1901 efter den nordiske frugtbarheds – og kærlighedsgudinde Freja.

Fyensgade

Navngivet 1897 efter øen Fyn (ældre skrivemåde, Fyen)

Fælledparken

I årene 1908 – 1912 omdannedes de gamle græsningsarealer på Nørre Fælled, Øster Fælled og Blegdams Fælled til den nuværende park. Det første træ blev den 27. april 1909 plantet af borgmester Jensen.

Fælledvej

Navnet kendes fra omkring midten af 1800 – tallet. Men selve vejen er ældre. Den udgør både forbindelsen fra Nørrebro til Nørre Allé (anlagt 1744) og til Blegdammene. Ja egentlig var det også vejen til malkepladsen for kvæget. Den lå på den nuværende Skt. Hans Torv.

Fælledvejens Passage

Navngivet 1907. Optræder før den tid blot som en del af Fælledvej

Gartnergade

Navngivet omkring 1866. Navnet indgår i en gruppe af job – betegnelse Murergade, Smedegade, Tømrergade, Jægergade, Skyttegade m.m. I nærheden lå også Fiskergade, men den forsvandt i bulldozer – saneringen. Der var masser af gartnerier før i området. I Gartnergade lå også en politivagt. Beboerne kaldte politiet for uniformerede voldsmand. Ad denne gades linieføring gik i sin tid Christian den Fjerdes jagtvej fra Ladegården til Vibehus. Den fortsatte via Møllegade.

Gilbjerggade

Navngivet 1917 efter Sjællands højeste punkt.

Gormsgade

Navngivet 1860 efter den danske konge Gorm. Han var konge i Jylland fra omkring 936 til sin død omkring 950. Han var gift med Thyra Danebod, over hvem han satte den lille Jelling – sten. Selv blev Gorm begravet i en kæmpehøj i Jelling. Før 1860 hed gaden en kort overgang Allers nye Bredgade.

Griffenfeldsgade

Navngivet 1879 efter Peter Griffenfeld (1635 – 1699). Han startede som kongelig kammersekretær og endte som rigets kansler. I 1676 fradømtes han ære, liv og gods for bestikkelse og forræderi. Han blev benådet med fængsel. Benådningen kom først lige før henrettelsen. Det meste af sit tilbageværende liv sad han på Munkholmen i Trondhjemsfjorden, efter at have været indsat i Kastellet.

Egentlig hed han Peter Schumacher. Han var søn af en vinhandler. Han udfordrede den danske kongelov. Og det var i krigen med svenskerne i 1670 han tog en tvetydig forbindelse med fjenden. Kongen var irriteret over hans egenrådighed og magtsyge.

Gadenavnet var ønsket af en kreds af beboere, der havde ønsket at markere forbindelsen mellem Griffenfeld og Prins Jørgen (Prins Jørgens Gade). Gaden hed før 1879, Parcelvejen, fordi den egentlig var adgangsvej til forskellige ustykningsparceller. Der blev bygget så tæt på vejen, at byggematadorerne kunne få det optimale ud af grundene. Det var stort set tale om slum på bar mark. Lejekasserne på vejen blev bygget i tidsrummet 1875 – 95.

Guldbergsgade

Navngivet 1858 efter forfatteren professor Frederik Høegh – Guldberg (1771 – 1852). I begyndelsen af 1800 – tallet var han lærer ved det nærliggende Blågård Seminarium. Han havde ladet opføre en villa på vejen. Den lå der, hvor Guldbergsgade 10. Villaen blev nedrevet i slutningen af 1880'erne.

Høegh – Guldberg blev i 1803 privatlærer for Frederik den Sjettes datter, prinsesse Caroline. Han nedlagde hvervet i 1810 i utilfredshed med, at hun skulle konfirmeres på tysk efter tyske ceremonier.

H.C. Andersen havde en anbefaling med fra Odense fra Guldbergs bror, som var officer på Fyn. Frederik Høegh – Guldberg hjalp H.C. Andersen til en studentereksamen. Som bekendt ligger H.C. Andersen begravet på Assistent Kirkegård.

Før 1858 hed vejen en årrække Barkmøllevej efter Garvernes barkmølle, som lå ved vejen nær Sankt Hans Torv. Det var københavnske skomagere, der havde rejst møllen. Den lå, hvor Guldbergsgade 3 – 5 i dag ligger. Opførelsen skete i 1634.

(Hvis du vil vide mere om H.C. Andersen, læs artiklerne: De sidste Hertuger på Augustenborg – Jomfru Fanny fra Aabenraa – Jomfru Fanny, myte eller virkelighed – Før, en ø i Vadehavet – Nyhavns historie – H.C. Andersens sidste dage på Østerbro

Guldbergs Have

Navngivet 1937 efter beliggenheden

Guldbergs Plads

Navngivet 1915 efter beliggenheden.

Fra Hamletsgade til Nørre Sidealé:

Hvad betyder lokaliteterne? Hvad gør dem specielle?

Hamletsgade

Navngivet 1953 efter den danske sagnfigur *Prins Amled*. Mere kendt er den sikkert i *Shakespeares* dramatiske fortolkning, *Hamlet, Prince of Denmark*. Det blev opført første gang i 1603. Sagnet kan føres tilbage til arabiske fortællinger. Prinsen spillede evnesvag for med tiden, at kunne hævne sin fars død.

I 1910 var her både herreskrædder og sæbeforretning. Her har kunstneren *Per Kirkeby* boet i en halvanden værelses uden bad.

Hans Egedes Gade

Navngivet 1899 efter præsten og missionæren *Hans Egede*. I området er en række *kirkelige* gader. *Hans Egede* var norsk præst og missionær. Han fik den tanke, at bringe kristendommen op til de gamle nordboers efterkommere på *Grønland*. Han fik efter mange genvordigheder oprettet et kompagni til handel på *Grønland* fra *Bergen*.

Da det første skib under hans kommando ankom til *Grønland* i 1721 fandt man landet beboet af eskimoer, som for længst havde udryddet de sidste nordboer. *Egede* påbegyndte missionen bistået af sin kone, der var sygeplejerske. En koppeepidemi kom til at koste hende livet.

Hans Egede grundlagde i 1727 *Godthåb*. Hans styre af kolonien var ikke blødsødent. Hårdhændede straffe for forseelser hørte tiden til. Den danske regering sendte ham kolonister, som blev hentet i mands – og kvindefængsler. Disse blev tvangsgiftet med hinanden. Det var *Egede*, der skaffede *Danmark* fodfæste i *Grønland*.

Hans Tavsens kirke

Navngivet 1897 efter reformations tids præsten, senere biskop *Hans Tavsens*.

Hans Tavsens var oprindelig *Johanitter* - munk. Men på en rejse til *Wittenberg* i *Tyskland* blev han grebet af *Luthers* lære og forkyndelse. Han prædikede reformationen i *Viborg* 1525. Det vakte sensation, at man sang danske salmer til gudstjenesten.

Han blev i 1529 præst ved *Nicolaj Kirke* i *København*. Han kom i 1533 i strid med *Sjællands* biskop *Joakim Rønnow*, der fik ham dømt til forvisning. Dette fremkaldte en oprørske stemning blandt borgerne, der var ved at lynche biskoppen.

Det var *Hans Tavsens* selv, der reddede biskoppen. Han fik lov til at blive i *København* ved at love biskoppen lydighed.

I 1536 sejrede den lutherske reformation. *Hans Tavsens*, der oversatte *Mose – bøgerne* til dansk, blev 1541 biskop i *Ribe*.

Hans Tavsens Park

Navngivet 1938 efter beliggenheden

Haraldsgade

Navngivet 1880 med mandsnavnet *Harald*. Antagelig tænkes det på *Kong Harald*, der var søn af *Gorm* og *Thyra*. *Harald Blåtand* var konge i *Danmark* fra ca. 950 til 986. Han flyttede kongesædet fra *Lejre* til *Roskilde*. Han lagde grunden til den senere domkirke.

I en strid med sin søn *Svend Tveskæg* blev *Kong Harald* dræbt af *Palnatoke*. *Harald Blåtand* rejste de berømte runesten i *Jelling* over sin far og mor. Han gjorde opmærksom på, at han selv kristnede *Danerne* og vandt *Norges* rige.

Gaden er en gammel forbindelsesvej til *Rådmandsmarken* mellem *Tagensvej* og *Lyngbyvej*. Vejens oprindelige linieføring fulgte indtil 1920, *Ragnagade* fra *Teglværksgade* til *Lyngbyvejen*. Det omlagte stykke af *Haraldsgade* kaldtes i de første år af 1920'erne for *Ny Haraldsgade*.

Havremarkens Skole

Oprettet 1890 som *Husumgades Skole*. Navnet blev ændret i 1930, da *Husum Skole* blev taget i brug. Navnet repræsenterer det gamle navn, *Havremarken* Det dækkede området mellem *Jagtvej*, *Nørrebrogade*, *Ladegåsåen* og *Hillerødgade*. Indtil 1880 blev *Stefansgade* kaldt for *Havremarksvej*

Heimdalsgade

Navngivet 1892 efter den nordiske gud, *Heimdall*, der vogtede adgangen over regnbuen *Bifrost* til gudernes bolig. Han er i besiddelse af et horn, der kan lyde over hele verden. Så kan også høre græsset gro.

På *Heimdalsgade* lå en af områdets ældste bebyggelser, nemlig gården *Petersminde*. I 1800tallet var adressen, *Lygtevejn 38*. Den optræder på et kort fra 1795. Inden da optræder en gård *Nissedal*. Antagelig samme gård optræder som *Mester Jokums Gård*. Her boede sandsynligvis bødelen.

På den anden side lå *Petershvile*. Både den og *Petersminde* havde samme ejer, nemlig renteskriver *Peter Feddersen*.

I 1896 åbnede de såkaldte *Gummi – og Luftningsfabrikker* i gaden. Den blev senere til *Schiønning & Arve*. Denne gummifabrik blev senere kendt, da den i 1981 blev nesat af unge. Det førte til en dramatisk aktion med brug af knipler, tåregas og varslingskud.

I 1919 etablerede *Ford Motor Compagni* en samlefabrik i nr. 42. I 1924 var fabrikken blevet for lille og flyttede.

På gaden var også en chokoladefabrik, en biscuit – fabrik og en rugbrøds – fabrik.

Heinesgade

Navngivet omkring 1904 efter overretssagfører *Nathan Heine*. Han fungerede som byggeadvokat ved mange ejendomshandler på *Nørrebro*. Navnet blev dog først i 1967 officielt anerkendt af *Københavns Kommune*.

Det var bygherren *P.D. Løv*, der lod opføre kvarteret sydvest for *Nørrebros Runddel*.

Hellebækgade

Navngivet 1917 efter den nordsjællandske kystby *Hellebæk*.

Hellig Kors Kirke

Kirken er opført 1887 – 1890. Den er navngivet efter det hellige kors, *Jesu* blev korsfæstet på. Det mest dominerende symbol i den kristne kirke, er netop korset. Navnet spiller også på, at den ligger for enden af *Korsgade*.

Henrik Pontoppidans Vej

Navngivet 1994 efter forfatteren *Henrik Pontoppidan*

Herman Triers Plads

Navngivet 1930 efter den radikale politiker og københavnske borgerrepræsentant *Herman Trier*. Er opført på *Ladegårdens* areal. Området hørte oprindeligt til *Frederiksberg*, men blev i 1923 overført til *Københavns Kommune*.

Herman Trier gik aktivt ind for afholdsbevægelsen. Han var medstifter af *Studentersamfundet af 1882*. Han var leder af dets aftenundervisning for arbejdere. Det var også *Trier*, der indførte *sløjd – undervisning* i de danske skoler.

Hermodsgade

Navngivet 1928 efter den nordiske mytologis *Hermod*, der af guderne blev sendt til dødsriget for at hente *Balder* tilbage.

Hildursgade

Navngivet 1928 efter *Hildur*. Hun er en kvinde i den nordiske sagnhistorie, der vækker døde krigere til live, så de er nødt til at kæmpe igen. Hendes navn betyder *kamp*. Før 1928 blev gaden en kort tid kaldt *Dyvekevej*

Hillerødgade

Navngivet 1915 efter den nordsjællandske købstad, *Hillerød*. Gaden hed før 1915, *Lyngbygade*. Men navnet blev ændret på grund af lighed med *Lyngbyvej*. *Hillerødgade* er oprindeligt markvej til *Bispeengen*. Når man nævner *Hillerødgade* kommer man til at tænke på jernbanen på *Nørrebro* – dengang. Her i nærheden fik en masse veje navneforandring. *Brønshøjgade* er nu en del af *Søllerødgade*. *Ordrupgade* blev til *Skodsborggade*. *Gjertoftegade* blev til *Vedbækgade*.

Hiort Lorentzens Gade

Hurra endnu en sønderjyde bliver hædret. Navngivet i 1907 efter den sønderjyske politiker *Peter Hiort Lorentzen*. Han var aktiv i den dansk orienterede politik i *Slesvig Holsten*.

Da han i 1842 talte dansk i *Den Slesvigske Stænderforsamling* som demonstration mod tyskheden, blev han korrekset af den svage danske kongemagt. Dette medførte en voldsom oplussen af danskheden.

Lorentzen var modstander af det enevældige kongestyre. Egentlig var han mest stemt for et frit, demokratisk *Slesvig – Holsten* i union med *Danmark*.

Holtegade

Navngivet omkring 1890 efter landsbyen *Holte*.

Hornbækgade

Navngivet 1908 efter det nordsjællandske fiskeleje, *Hornbæk*.

Hothers Plads

Navngivet 1926 efter den nordiske mytologis *Hother*, der var bror til *Balder*. Fordi han var blind blev han lokket til at skyde den dræbende pil mod *Balder*.

Humlebækgade

Navngivet 1918 efter det nordsjællandske fiskeleje *Humlebæk*.

Husumgade

Navngivet 1885 efter landsbyen, *Husum*.

Hyltebro

Navngivet 1930 med et gammelt navn på den bro, der førte over *Nørrebrogade* over *Lygteåen* ved *Nørrebro Station*. Broens navn kendtes tidligst 1625 som *Hyltebron*. *Hylte* betyder *skov*.

Det var, at der indtil 1901 var grænse mellem *Brønshøj* og *København*. Den gamle træbro faldt sammen i 1771 og erstattet af en stenbro.

Hvoraf navnet stammer vides ikke, men der kan jo have stået *hyldetræer* på stedet.

Hørsholmsgade

Navngivet 1901 efter den nordsjællandske by, *Hørsholm*.

Jagtvej

Anlagt i den nuværende form i 1750, som en kongelig forbindelsesvej fra *Frederiksberg Slot* og *Falkonergården* til *Vibehus* med videre forbindelse til de kongelige jagtområder i *Jægersborg Dyrehave* og *Store Dyrehave*. Navnet kendes tidligst i 1780'erne.

Vejen fra *Vibehus* til *Østerbrogade (Strandvejen)* blev færdiggjort i 1768.

Ved *Den Danske Brigades* indmarch den 6. maj 1945 blev brigaden beskudt. Tre brigadefolk blev beskudt.

Her på nummer 69 lå *Ungdomshuset*, som engang var *Folkets Hus*. Det var forsamlingshus for hele *Nørrebro* med boksestævner og besøg af bl.a. *Rosa Luxemborg*.

Jesper Brochmanns Gade

Navngivet 1899 efter den sjællandske biskop, *Jesper Brochmann*. Han var forfatter til en meget udbredt husandagtsbog.

Han bekæmpede katolicisme og calvinisme. Det var i *Brochmanns* hus, at den unge *Peter Schumacher*, senere *Griffenfeldt* traf *Frederik den Tredje*. Dette fik stor betydning for dennes fremtid.

Julius Bloms Gade

Navngivet 1903 efter tømrermester og brandmand, *Julius Blom*. Han var grundejer i gaden og stod for opførelsen af en række ejendomme på *Nørrebro*.

Han blev kaldt for *Stilladsråden*.

Jægergade

Navngivet 1874. En række gader i kvarteret bærer navn på forskellige jobs.

Jægersborggade

Navngivet 1866 efter det tidligere slot og kasernen, *Jægersborg* nord for *København*.

Kapelvej

Navngivet 1869 efter kapellet på *Assistens Kirkegaard*. En beboeraktion i 1908 blev iværksat for at slippe af med navnet. Men det førte dog ikke til noget.

På hjørnet af *Kapelvej* og *Nørrebrogade* lå i forrige århundrede traktørstedet *Lille Ravnsborg*. Her blev *Johanne Louise Pätges* født. Det var den senere *Fru Heiberg*, som var datter af traktørparret.

Kingos Kirke

Opført 1909 – 10 og navngivet efter salmedigteren, præsten og biskoppen *Thomas Kingo*.

Korsgade

Navngivet 1860. Gaden gik på tværs af (*på kors af*) kvarterets hovedgade *Blågårdsgade*. Først i 1887 – 90 byggedes kirken. Så man kan sige at gadenavnet ikke er afledt af kirken. Det er snarere omvendt. Gaden kaldtes en kort overgang før 1860 for *Blågårds Korsvej*. Allerede før 1850 gik en vej over åbent land. *Korsgade 49* menes at være *Nørrebros* ældste bygning fra 1849.

Krogerupgade

Navngivet 1919 efter den nordsjællandske storgård, nu højskole *Krogerup* ved *Humblebæk*.

Kronborggade

Navngivet 1899 efter slottet *Kronborg*. *Erik af Pommerns* slot hed oprindeligt *Krogen*. Den sikrede opkrævning af *Øresundstolden* frem til 1857.

Krügersgade

Navngivet 1898 efter den sønderjyske politiker, *Hans Andreasen Krüger*. Han nægtede at afgive ed på den preussiske forfatning.

Laurids Skaus Gade

Navngivet 1899 efter den sønderjyske politiker. Da gaden ved anlæggelsen løb langs en jernbane, der var afskærmet af tætte buskadsere, og der stod *L. Skaus Gade* på de første gadeskilte, omdøbte nørrebro'erne den selvfølgelig til *Elskovsgade*.

Lille Fredensgade

Er navngivet 1886 som en sidegade til *Fredensgade*.

Lundtoftegade

Navngivet 1916 (strækningen mellem *Hillerødgade* og *Ørholmgade*). 1919 (til *Borups Allé*) og 1929 (til *Nørrebrogade*) Opkaldt efter landsbyen *Lundtofte*. Den nordlige del hed en kort årrække til 1929, *Ny Åboulevard*.

Læssøesgade

Navngivet 1873 efter oberst *Frederik Læssøe*, der faldt i slaget ved *Isted*. Han var stabschef under den *Første Slesvigske Krig*. Kollegaer anså ham som en overlegen militær begavelse. Men *Krigsministeren* brød sig ikke om ham.

Meinungsgade

Kaptajn *Conrad Robertus Meinung* var lokal grundejer. Hans opfindelse af luftrum mellem yder – og inderrum til forbedring af arbejderboliger blev præsenteret på verdensudstillingen i *Paris*. Gaden blev navngivet omkring 1859.

Metropolitanskolen

Skolen var vel nok *Københavns* ældste skole med rødder tilbage i slutningen af 1100 – tallet. Den havde en tæt forbindelse til *Vor Frue kirke*, som skolen lå ved indtil 1938, da den flyttede til adressen på *Nørrebro*.

Navnet fik skolen i 1817. *Metropolitan* har betydningen *Hovedstad*.

Midgårdsgade

Navngivet 1926 efter den nordiske mytologis lokalitet *Midgård*. Dette navn, som betyder, *den miderste gård, gården i centrum*, betegner menneskernes verden. Uden om den ligger den velkendte *Midgårdsorm* på vagt. Den omspænder hele jorden, men dræbes af *Thor*.

Mimersgade

Navngivet 1925 og 1931 efter jætten, *Mimer* i den nordiske mytologi. *Mimer* var den jætte, der vogtede *Visdommens Brønd*. *Odin* pantsatte sit ene øje hos ham, for at få lov til at drikke af vandet.

På et kort fra 1865 ses *Mimersgade* som en smal vej gennem markerne.

Stykket øst for *Heimdalsgade* hed før 1925, *Rosagde*. Stykket vest for *Heimdalsgade* hed indtil 1931, *Slejpnergade*. Indtil 1930 delte en jernbaneoverskæring forløbet med *Heimdalsgade*.

Mjølnerparken

Mjølner var i den nordiske gudelære *Thors* hammer.

Her 559 boliger beboet af 2.500 beboere. Man påbegyndte bebyggelsen i 1984. Navnet fik området i 1986 og året efter flyttede folk ind. Området er ofte nævnt i forbindelse med kriminalitet. 230 overvågnings kameraer skal forhindre ubehageligheder i kvarteret. I mellemkrigstiden lå her en stor papirfabrik.

Møllegade

Navngivet 1858 som adgangsvej til en mølle, der lå *Møllegade 20* indtil den nedbrændte i 1885. Vejen hed tidligere *Jødevejen* efter *Mosaik Østre Kirkegård* blev anlagt i 1694 ved vejens østside.

Vejen er rest af en meget gammel vej, der gik over *Fælleden*, som mandede ud i *Trianglen*. Den var tilkørsel nordfra til *Nørrebros* mange møller.

Vejen forsvandt næsten, da *Blegdamsvej* blev anlagt omkring 1670.

Møllegade var anlagt som jagtvej kort efter opførelsen af *Ladegården* i 1620 for at *Christian den Fjerdes* jagtselskaber kunne komme hurtigere til *Vibenhushus*.

Sandgravsvej er også et tidligere navn for *Møllegade*. Man brugte sand til bl.a. hvidskuring af gulve og borde. Sandgravene lå, der hvor *De Gamles By* nu ligger.

Nannasgade

Navngivet 1904 efter den nordiske mytologiske kvinde, *Nanna*, der var gift med *Balder*.

Tekstilfabrikanten *Holger Petersen* købte et stort areal på den daværende *Rådmandsmarken* og samlede sine aktiviteter her. Foruden fabriksbygninger opførte han arbejderboliger.

Tekstilfabrikanten gav tårnet til *Kingo Kirken*, der ligger på hjørnet af *Nannasgade* og *Bragesgade*.

I nummer 5 lå *Arbejdernes Fællesbageri*, der var grundlagt i 1886. Og i 1887 flyttede man til *Nannasgade*. Fællesbageriet, der også blev kaldt *Rutana* havde et markant *Rugbrødstårn*. Det blev bortsprængt i 1985. ja egen mølle havde man også.

Nivågade

Det nordsjællandske åløb har givet byen sit navn.

Nordbanegade

Navngivet 1883 efter beliggenheden langs de daværende linieføring af *Nordbanen* fra *København* til *Hillerød*. *Nordbanen* gik dengang ud gennem *Gyldenløvsgade* og over *Nørrebro* til *Hellerup*. Der var to stationer A og B. Sidste tog fra *København* ad *Nordbanen* kørte den 30. september 1921.

Nordborggade

Efter den næststørste by på *Als*. *Alsingerne* kalder den selv *Nørborg*. Oprindeligt hed byen bare *Køping*.

Nordre Fasanvej

Fasangården blev opført i *Frederiksberg Have* i 1723 – 24 med henblik på opdræt af fasaner, men nedlagt 1785.

Nærumgade

Navngivet 1919 efter den nordsjællandske by og forstad, *Nærum*

Nøddebogade

Navngivet 1915 efter landsbyen *Nøddebo* (nu skrevet med et d) i *Nordsjælland*.

Nørre Allé

Forbindelsesvej mellem *Vibehus Runddel* og *Nørrebro/Nørreport*. Den er kendt siden slutningen af 1600tallet. Selve navnet kendes i hvert fald siden 1810. Navnet sigter til, at alléen giver forbindelse til *Vibehus Runddel* til *Nørrebro*.

Nørrebro

Bydelen er opstået omkring *Indre Nørrebro*. Området har navn efter beliggenheden ud for *Nørreport*. Ordet *bro* sigter til, at gaden var brolagt, som ellers var grusveje dengang. Navnet kendes i svøb i 1700 i formen *nørre steenbroe*

Nørrebrogade

Gaden er en del af den gamle landevej til *Frederiksborg* og *Frederikssund*. Langs den inderste del, blev der i løbet af 1700tallet bygget forskellige lystejeendomme og beværtningssteder. I 1760 anlagdes *Assistent Kirkegård* langs en del af gaden. Den voksende bebyggelse beholdt navnet *Nørrebro*.

Gaden blev brolagt omkring 1760. Men først omkring 1910 udgjorde hele gaden til *Lygten* en helhed med masser af fire – og fem etagers bygninger.

Fra omkring midten af 1800tallet kaldtes hovedgaden for *Nørrebrogade*.

Fra 1873 udstraktes navnet til også at omfatte *Lygtevejen* fra *Runddelen* til *Lygten*. Og her lå den berømte *Lygtekroen*. Fra 1700tallet til 1904 slukkede den tørsten på mange vejfarende. Onde tunger mente dog, at værten snød med det gode øl. Det var den samme som den billige, påstod man.

På pladsen ved den nuværende *Nørrebrohal* lå *Skæremøllen*. Og *Nørrebrohallen* er resten af den kæmpe store remisse for sporvogne. Det var på hjørnet af *Lygtevejen* ved *Baldersgade*, at *Nørrebros Sporvejselskab* blev dannet i 1867.

Ja og så ville *Alex Brask Thomsen* købe *Nørrebrogade* for 250 millioner kroner. Glemme skal vi heller ikke at i *Nørrebrogade 156* blev *Frihedsrådet* dannet. I nummer 163 huserede urtekræmmer *Ottesen*. Han var både postmester og fattigforstander.

Omkring 1890 lå der omkring nr. 174 – 176 stadigvæk *Gæstgiveriet Svanen* i landlige omgivelser.

Og hvem skulle tro, at når man nu står i *El – Giganten*, ja der lå en af *Københavns* flotteste biografer. Det var *Nora Bio Film Teater*. Den åbnede den 12. april 1935. Den blev drevet af *Arbejdernes Oplysningsudvalg*. Det var en luksus – biograf med hele 1.184 siddepladser. Ja, det kan man slet ikke forestille sig i dag.

Nørrebroparken

Parken blev navngivet i 1938. Anlagt på en del af det store nedlagte godsterræn mellem *Stefansgade* og *Hillerødgade*

Nørrebros Runddel

Uofficielt navn på den cirkelrunde plads anlagt sidst i 1700tallet i krydset mellem *Jagtvej* og *Nørrebrogade*.

Nørrebro Vænge

Kompleks af pensionistboliger navngivet i 1943 efter beliggenheden langs *Nørrebroparken*.

Nørre Sideallé

Navngivet omkring 1902 som sidegade til *Nørre Allé*.

Fra Odinsgade til Ågade:

Hvad er det specielle ved dem?

Odinsgade

Navngivet 1860 efter den nordiske hovedgud *Odin*. Han boede i borgen *Valhal* i *Asgård* og var gift med *Friga*, med hvem de fik sønnen *Balder*.

Odins Tværgade

Navngivet omkring 1907 som sidegade til *Odinsgade*

Ole Jørgensens Gade

Navngivet omkring år 1900 efter viktualiehandler *Ole Jørgensen*, der sad i bestyrelsen for det konsortium, som udstykkede grundene omkring gaden. Navnet er ført godkendt i 1967.

Kun fordi navnet havde været brugt i så lang tid, blev de godkendt, men *Gadenavnsudvalget* havde sine betænkeligheder.

Overskæringen

Navngivet 1937 efter beliggenheden ved den gamle jernbane fra *København* til *Hellerup*, der passerede lige vest for vejen. Navnet sigter til jernbanens krydsning med den nuværende *Mimersgade*.

Parcelbroen

Uofficielt navn på det sted, hvor *Griffemfeldsgade* (indtil 1879. *Parcelvej*) og *H.C. Ørsteds Vej* krydser *Åboulevarden*. Den bro, der førte over *Ladegårdsåen* lå for enden af *Parcelvej*.

P.D. Løvs Allé

Navngivet omkring 1908 efter malermester *P.D. Løv*, der medvirkede ved mange ejendomsbyggerier på *Nørrebro*

Peblingsøen

Den midterste af de søer, som ligesom en flod omgiver *Københavns Indre By*. Navnet kendes tidligst 1615 i formen *Peblingsøe*. Søen har navnet efter dæmningen ved den nuværende *Gyldenløvsgade*. Denne dæmning (ældre dansk: *dam*) omtales allerede i 1524 som *Pefflinge dammen*. Navnet indeholder ordet *pebling*, er betyder *latinskoleelev*.

Det tog 2.000 soldater tre somre at udgrave søen. De startede i 1725.

Peblinge Dossering

Dossering kommer fra det franske *Dos*, som betyder *ryg*. Navnet kan også sammenlignes med gadens fortsættelse mod syd, *Svineryggen*, der oprindeligt betegnede dæmningen over *Skt. Jørgens Sø*.

Peter Fabers Gade

Navngivet 1897 efter telegrafdirektør *Peter Faber*. Han er desuden kendt for sangene *Dengang jeg drog af sted* og *Højt fra træets grønne top*.

Før 1897 hed gaden *Lille Guldbergsgade*.

Prinsesse Charlottes Gade

Anlagt og navngivet omkring 1862 efter *prinsesse Charlotte Frederikke, Frederik den Syvendes* mor. *Prinsesse Charlotte Frederikke af Mecklenburg – Schwerin* blev i 1806 gift med den senere *Christian den Ottende*, og fødte *Frederik den Syvende*. Hendes forhold til en sanger førte til skilsmisse i 1809. Hun fik anvist slottet i *Horsens* som bopæl. Her lavede *Garnisonens* officerer gevaldigt op, da hun ankom.

Hun gik siden over til den katolske tro, og slog sig ned i *Rom*. Hun forargede borgerskabet med sit letfærdige liv. Men i den almene befolkning var hun meget populær.

Gaden er en sidegade til *Frederik den Syvendes gade*. Kongen skulle have givet sin tilladelse til navngivningen.

Prins Jørgens Gade

Navngivet 1858 efter den danske *prins Jørgen, Frederik den Tredjes* søn, som ved ægteskab blev den engelske dronning *Annes* prinsgemal. Han arvede efter *Frederik den Tredje* betydelige godser på *Sydsjælland*. Hans navn er knyttet til *Vordingborg*. Gaden kaldtes i 1850'erne og 1860'erne for *Louisegade*.

Prinsesse Anne (Stuart) kom på tronen i 1702, og *Prins Jørgen* tog navnet *George*. *Anne* blev gravid 15 gange. Hun fødte dog kun fem levende børn, som alle døde som små. Dermed uddøde *Stuarterne*.

Under Anden Verdenskrig valgte *BBC Prins Jørgens March* som kendingsmelodi for sine propaganda – udsendelser til *Danmark*. Ja melodien blev så populær, at den nu bruges til at annoncere *Eurovisions – udsendelser*.

Navnet har en hvis tilknytning til *Griffenfeldsgade*, idet *Griffenfeld* i begyndelsen af 1670'erne forsøgte af få *Prins Jørgen* gjort til konge af *Polen*.

Rabarberlandet

Uofficielt navn på et område af *Nørrebro* omkring *Rantzausgade*. Navnet kendes fra sidst i 1800tallet og hentyder til, at det spekulationsbyggeri, der blev bygget, var opført på tidligere gartnerjord, hvor der bl.a. blev dyrket rabarber.

Rantzausgade

Navngivet 1906 efter et lokalt ønske. Det har fra starten været uklart, hvilken *Rantzau* gaden egentlig er opkaldt efter. Hvis gadenavnet skal ses i sammenhæng med *Griffenfeldsgade* er det tale om rigsgreve *Ditlev Rantzau*, hvis første kone *Cathrine Brockdorff*, som var *Griffenfelds* elskerinde.

Det kunne have været *Johan Rantzau*. Han var godsejer, statholder i *Sønderjylland* og dansk rigsråd. Som ung var han soldat i udenlandsk tjeneste, rejste siden i *Europa* og kom helt til *Jerusalem*. I *Worms* hørte han *Martin Luther*.

I *Danmark* satte *Frederik den Første* ham i spidsen for den danske hær.

Rantzau belejrede og udsultede i 1523 københavnerne, der holdt med den landflygtige *Christian den Anden*.

Hans søn, *Henrik Rantzau* var derimod fredens mand. Som ung var han i huset hos *Luther*. Det var hos ham, *Tycho Brahe* fandt sit første tilholdssted, da han havde vendt *København* ryggen, træt af de herskende kredses snæversyn.

Vi kan da også nævne *Daniel Rantzau*, der var feltherre og faldt i den nordiske syvårskrig ramt af en kanonkugle under belejringen af *Varberg*.

Men inden vi skal igennem en hel adelsslægt, så tror jeg, vi har fundet den rigtige *Rantzau*. Næmlig *Anthon William Wilhelm Theobald Rantzau*. Han var nok den mest produktive viseskriver, som kongeriget nogen sinde har haft. Hen imod 4.000 viser blev det til. Han var direktør for en masse sangerindepavilloner. En af dem var *Store Ravnsborg*. Han var populær på *Nørrebro*, fordi han arrangerede velgørenhedskoncerter.

Fra 1874 til 1906 kaldtes vejen *Nordvestvejen*.

Det var nu ikke alle *Rantzauer*, der var lige populære. Det kan man tale om i *Sønderjylland*, selv om slægten bliver positiv omtalt i den vest – sønderjyske *nationalsang For en fremmed barsk og fattig*.

Ravnsborggade

Navngivet 1858 efter lystejeendommen *Store Ravnsborg*. Jorden var blevet udstykket, og gaden er en forlængelse af den oprindelige adgangsvej til lyststedet. Ejendommen omtales i 1659 som *Raufnsburg*.. Allerede inden svenskekrigen lå her en skanse med et hus. Huset betegnes på et svensk spionkort fra 1658 som byfogedens hus. Hvis det er rigtigt, så er det byfoged *Klaus Iversen Ravn*, der har lagt navn til stedet. Han udnævntes som byfoged i 1638 og blev rådmand i 1660.

Allerede sidst i 1600tallet var *Ravnsborg* delt op i et *Lille og Store Ravnsborg*. Det er dog først senere at *Lille Ravnsborg* flyttede ud til *Solitude*.

Her på den nedlagte skanse, som *Christian den Fjerde* aldrig fik gjort helt færdig, åbnedes officielt *Nørrebros* første værtshus. Det var *Merhof*, der havde fået denne bevilling for et heltemod.

På nabogrunden *Store Ravnsborg* blev der også indrettet en kro. Stedet var et yndet forlystelsessted i hele 1700tallet. Og dem kom der mange af i tidens løb. Det var uhyggelig svært at nå byens porte med tør hals.

I *Store Ravnsborgs* hovedbygning startede *Nørrebros Teater*.

I *Ravnsborggade 21* trykte *Louis Pio* i 1871 – 71 bladet *Socialisten*. Det var her politiet arresterede ham den 5. maj 1872.

(Læs artiklerne *Nørrebro i begyndelsen – De vilde på Nørrebro – Uden for Voldene – Solitude et lyststed på Nørrebro – Historien om Nørrebros Teater - Louis Pio på Nørrebro – Arbejderkamp på Nørrebro – Historien om Første Maj*)

Ravnsborg Tværgade

Navngivet 1858 som forbindelsesvej mellem *Ravnsborggade* og *Sortedams Dossering*.

Refnæsgade

Navngivet 1915 efter den sjællandske halvø *Røsnæs*, dengang blev den skrevet *Refnæs*.

Rovsingsgade

Navngivet 1927 efter kirurg og professor *Thorkild Rovsing*. Strækningen på *Østerbro* er den ældste del af vejen.

Han var både hospitalskirurg og havde en privat klinik. Han var en kort overgang undervisningsminister i *Otto Liebes* regering. Han var ikke særlig populær hos arbejderne. Han var medlem af bestyrelsen i *Samfundshjælpen*, hvis opgave var at finde strejkebrydere. Og det var studenter og andre der ikke solidariserede med de strejkende arbejdere mere end villige til.

Ryesgade

Navngivet 1860 efter generalmajor *Olaf Rye*, der ledede det danske udfald fra *Fredericia* den 6. juli 1849. De belejrende *Slesvig – Holstenerne* blev slået, men *Olaf Rye* faldt selv ligesom 499 andre danskere. Han er i dag begravet på *Garnisons Kirkegården*. Omkring 1870 er der opstået en navnegruppe i området, med personer, der gjorde sig gældende i de *Slesvigske* krige.

Kvarteret omkring *Ryesgade* opstod i 1870erne og 1880erne. Egentlig var det et meget naturskønt område, men spekulationsbyggeriet omdannede dette til det rene slum. En overgang var gaden den tættest befolkede gade i *København*. Og her skulle rotterne have været ekstraordinær store.

Her lå den første kaffebar allerede i 1950erne. Dem hed *Travcafeén* og lå i nummer 50. Og i nummer 58 lå det berømte BZ – hus her i 3 ½ år. Det blev besat den 1. juni 1983.

Rådmandsgade

Navnet givet 1860 til det første blinde stykke af den nuværende gade, dvs. fra *Dagmarsgade* og nordøst på, frem til skellet indtil *Rådmandsmarken*. Området var tilgået *Københavns Kommune* i 1539 og blev anvendt til aflønning af byens rådmænd. Helt til 1795 fungerede denne ordning.

Rådmændene nævnes første gang i 1275, da *Roskilde – bispen* indsatte sin foged og tolv rådmænd til at styre byen, *København* for sig. Ideen var tysk. Et stort område mellem *Jagtvejen* og *Lersøen* kaldte man for *Borgmester Vang* og *Råds Vang*.

Sakramentskirken

Katolsk kirke opført 1915 – 1917 og navngivet efter de hellige *sakramenter*.

Samuels Kirke

Den ældste del er opført 1924 – 25 og navngivet efter profeten *Samuel* fra *Det Gamle Testamente*

Sandbjergvej

Navngivet 1925 efter den nordsjællandske bebyggelse *Sandbjerg* mellem *Hørsholm* og *Holte*.

Sankt Hans Gade

Navngivet omkring 1860 efter beliggenheden. Det var her Blegdam nr. 1 lå.

Sankt Hans Torv

Navngivet 1858 efter beliggenheden foran *Sankt Johannes Kirken*. Her lå malkepladsen for kvæget på *Nørre Fælled*. Fra slutningen af 1700tallet udgik en masse kapervogne herfra. Det var især Sankt Hans aften, man drog af sted herfra til skovs. Man kørte over *Store Vibehus* og *Ordrup*, inden *Strandvejen* blev sat i stand.

Fra begyndelsen af 1800tallet ændrede trafikvanerne sig. Nu havde man fået repareret *Strandvejen*.

Sankt Johannes Kirke

Navngivet ved grundstensnedlæggelsen i 1856 efter *Johannes Døberen* i *Det Ny testamente*. Det var her arbejderne søgte tilflugt, da politi og husarer angreb dem, da de forsøgte at holde møde på *Fælleden*.

Sankt Johannes Kirke var *Nørrebros* første.

Sankt Josephs Hospital

Opført som katolsk privathospital 1873 – 75 af *Sankt Josephs Søstrenes Orden*. Siden 1979 drevet af Københavns Kommune. Fra 1985 som plejehjem og nu som administration.

Sankt Stefans Kirke

Opført 1873 – 74 navngivet efter den kristne kirkes første martyr, *Sankt Stefan*.

Sigurdsgade

Navngivet 1923 efter sagnhelten, *Sigurd*, der dræbte slangen *Fafner*.

Simeons Kirke

Opført 1912 – 14 og navngivet efter *Simeon*, der i *Det Nye Testamente* modtager *Jesus* ved fremstillingen i templet og profeterer om hans videre skæbne .

Sjællandsgade

Navngivet 1885. Omkring denne gade udviklede der sig en mindre navnegruppe, *Fyensgade* fra 1897, *Langelandsvej* 1890 og *Jyllandsvej* 1877.

Før 1885 hed vejen *Thranesvej* efter den lokale grundejer, grosserer *L.E. Thrane*

Sjællandsgades Sideallé

Her lå nogle bevarede allé træer og gamle arbejder boliger fra forrige århundrede.

Skodsborggade

Navngivet 1916 efter den nordsjællandske kystby, *Skodsborg*. Før 1916 hed gaden en kort årrække, *Ordrupgade*

Skotterupgade

Navngivet 1918 efter kystbebyggelsen *Skotterup* lidt syd for *Snekkersten*. Allerede i middelalderen var der mange skotter i *Helsingør*. De bekostede et alter i *Sankt Olai Kirke* men det var for at ære deres egne helgener, *Sankt Jakob*, *Sankt Andreas* og *Sankt Ninianus*. De lånte også navnet til det lille fiskeleje.

Skyttegade

Navngivet 1874 efter jobbeskrivelsen *Skytte*.

Slangerupgade

Navngivet omkring 1915 efter den nordsjællandske by, *Slangerup*. På navngivning – tidspunktet lå gaden parallelt med *Tagensvej*, frit ned mod *Nordbanen* og banen til *Slangerup*.

Slejpnersgade

Navngivet 1937 efter *Odins* otte benede hest, *Slejpner*. Fra 1917 til 1931 brugtes navnet om den vestligste del af *Mimersgade*.

Slotsgade

Navngivet 1858 som den oprindelige adgangsvej til *Blågård*. Slottet var kongelig eje og derfor undertiden omtales som slot. Gadens indkørsel fra *Nørrebrogade* var indtil 1873 flankeret af to murede søjler.

Solitudevej

Navngivet omkring 1863 som adgangsvej til lystejeendommen *Solitude*, som lå syd for nuværende *Bangertsgade*. Ejendommen, er navngivet med det latinske *solitudo*. Det betyder *ensomhed*. Ejendommen lå her helt til 1902.

Landstedet opførtes 1720 af *Grev U.A. Holstein*. Denne lensgreve måtte holde sig fra hoffet. *Grevinde Vieregg*, *Frederik den Fjerdes* elskerinde hadede ham som pesten. Kongen kunne dog godt lide ham. Og han var gift med en halvsøster til *Anna Sophie Reventlov*, kongens nye dronning til venstre hånd. Så på den måde kunne *Holstein* godt blive kongens højeste embedsmand.

I slutningen af århundredet blev *Solitude* vaccinationsanstalt. Her blev de første koppevaccinationer i *Danmark* foretaget.

Senere blev det forlystelsessted og udflugtsmål for københavnernes. Den første udstykning af jorden, der strakte sig ned til *Ladegårdsåen* startede i 1853.

Sorgenfrigade

Navngivet 1905 efter det nordsjællandske slot, *Sorgenfri*

Sortedam Dossering

Navngivet officielt 1948 efter beliggenheden langs *Sortedams Sø*. Før 1948 var adressen blot *Dosseringen*. Stivolden langs søen i al fald siden sidst i 1800tallet har båret det nuværende navn.

Sortedams Sø

Den nordligste af de tre københavnske søer. Navnet kendes tidligst 1619 i formen *Soerte dam*. Første del *Sort* sigter givetvis til mørkt, mudret vand.

Sortedams Søen er en kunstig sø. Den blev dannet sammen med *Peblinge Søen* ved opstemning. Vandet kom fra *Ladegårdsåen*.

Hensigten var at skaffe vand til stadens forsvarsanlæg og vandmøller, samt drikkevand til diverse gadebrønde.

Siden 12. november 1687 har det været strengt forbudt at vaske vogne og klæder i søen. Man må heller ikke kaste ådsler i den. Og tænk i gamle dage kom de små københavnere ikke med storken – de små (peblinge) blev fisket op af søen.

Sorte Firkant

Uofficielt navn givet 1972 til saneringsområdet omkring *Blågårdsgade*. Området var på saneringsplanen fra 1971 markeret med en sortbrun farve. Mange mener, at navnet stammer fra alle de sociale sager, der var i området. Man havde markeret sagerne med kort nåle på et kort.

Stefansgade

Navngivet 1880 efter beliggenheden ved *Skt. Stefans Kirke*. Vejen er en gammel forbindelsesvej til *Havremarken*. Den hed før 1880, *Havremarksvej*. Navnet *Havremarken* er i 1930 genoptaget på en skole.

Her ligger et af *Københavns* ældste værtshuse, *Café Peter*, og også *Stefanshus*. Her blev jeg sammen med en anden kendt person smidt ud, fordi vi sang tyske schlagere og Beatles.

Her lå bryggerierne *Stefan* og *Hafnia*. Og *Arbejdernes Bryggeri Stjernen* lå her.

Langsomt er kvarteret ved at blive et in – sted.

Stengade

Navngivet 1858, muligvis efter boghandler *Chr. Steen*, som ejede nogle grunde her. Selv boede han på *Nørrebrogade 45*.

Ved *Prins Jørgens Gade*, hvor vejen var spærret med en bom, begyndte navnet *Stengade*.

Navnet omfattede første stykke mellem *Korsgade* og *Baggesensgade*. Det sidste stykke frem til *Nørrebrogade* hed til 1927, *Nørrebrostræde*.

Stevnsgade

Navngivet 1915 efter det østsjællandske område, *Stevns*. Ordet er udledt af det olddanske ord for *ambolt*. Har det mon noget med klinten at gøre?

Struenseegade

Navngivet 1906 efter *Johan Friedrich Struensee*. Han var livlæge for den sindssyge konge *Christian den Syvende*. Han var ligeledes en kort overgang *første – minister* og dronning *Caroline Mathildes* elsker. Hun fødte ham en datter. Samme år styrtede han *Bernstoffs* regering og tiltog sig enevældig magt. Fra 1771 kaldte han sig *Geheimsekabinetsminister*. En stor del af dette år regerede han *Danmark* fra slottet i *Hørsholm*.

Han indførte nogle love, der forenkede administrationen ved at afskaffe overflødige stillinger. Han indførte trykkefrihed, forbedrede landboreformer og udfoldede anden humanistisk virksomhed. Blandt andet afskaffede han børns arbejde. Mange af de mest fremskridtsvenlige reformer blev omstødt ved hans fald.

I 1772 blev han arresteret og anklaget for majestætsfornærmelse og brud på kongeloven. Kort tid efter blev han henrettet på *Øster Fælled*. Sammen med sin nære medarbejder *Enevold Brandt*.

Han indrettede blandt andet et privathospital på *Nørrebro*, og han var ofte på *Fasanjagt* på *Fælleden*.

Svalen

Apotek åbnet 1914 og navngivet efter svalen, som en efterligning af gamle apotekernavne som for eksempel *Delfinapoteket*.

Søllerødgade

Navngivet 1904 efter den nordsjællandske landsby og forstad *Søllerød*. Stykket mellem *Stefansgade* og *Vedbækgade* hed indtil 1934, *Brønshøjgade*.

Sølund

Plejecenter opført 1978 som en udvidelse af tidligere *Nørre Hospital*. På stedet lå tidligere optagelseshjemmet *Sølund* med navn efter beliggenheden ved *Sortedams Sø*.

Tagensvej

Navngivet efter *Tagenshus*. Det var navnet på opsynsmandens hus ved hjørnet af *Rådmandsgade*. Huset har givetvis taget navn efter opsynsmanden, *Tage Nielsen*. Men både hus og adgangsvej er betydelig ældre. *Tage Nielsen* døde i 1710.

Der hvor huset blev bygget, antagelig i 1631, var der allerede i 1616 blevet rejst en fuglestang, der blev benyttet til afretning af kongelige jagtfalke. I 1694 blev de rindrettet skydebaner, hvor borgerne kunne skyde om kap.

Stykket mellem *Jagtvej* og *Blegdamsvej* er først anlagt i 1899. Vejnavnet har været kendt siden 1860.

En sporvognsline var allerede etableret i 1887 ud til *Tagensvej*. Den gik over åbent land uden gadeanlæg mellem *Blegdamsvej* og *Jagtvej*. Det var *fabrikant Sophus Hauberg*, stifter af den fabrik, der senere kom til at hedde *Titan*.

Thit Jensens Vej

Navngivet 1994 efter forfatterinden *Thit Jensen*.

Thorsgade

Navngivet 1863 efter guden *Thor*. Og denne *Thor* er tordenguden, der skaber torden ved at køre over himlen med bukkeforspand. Hans hammer er *Mjølner*.

Thorupsgade

Navngivet omkring 1868 efter *kanceliråd Ole Thorup*, der en tid ejede de fleste grunde ved den senere gade. I 1859 oprettede han *Thorups Stiftelse* i nr. 6 – 8. Den var til gavn for ældre, ugifte eller ægtefolk efter embedsmænd.

Thorup stiftede tillige et legat til opdragelsens fremme. Dets renter blev 1920 givet til *Opforstringshuset*, der derefter tog navnet *Det Kgl. Opforstringshus & Den Thorupske Stiftelse*.

Thyrasgade

Navngivet omkring 1870 efter dronning *Thyra*, gift med *Gorm den Gamle*. Måske var det *Thyra Danebod*, der byggede det ældgamle forsvarsanlæg *Dannevirke*.

Thyra og *Gorm* ligger begravet i *Jelling*. Med dem begynder *Danmarks* officielle kongerække.

Tibirkegade

Navngivet 1915 efter den nordsjællandske landsby, *Tibirke*.

Tikøbgade

Navngivet 1929 efter den nordsjællandske sogneby, *Tikøb*. Før *Højbanens* anlæggelse i 1929 var vejen en del af *Glentevej*.

Titangade

Navngivet 1918 efter beliggenheden langs bagsiden af maskinfabrikken *Titan* anlagt ved *Tagensvej* i 1897.

Den græske mytologis 22 titaner er gudernes modstandere – jordfødte børn af *Uranos*, *Himlen* og *Gaia*, *Jorden*. Den øverste titan er *Kronos*, *tiden*.

Tjørnegade

Navngivet 1874 efter buskvæksten, *tjørn*

Todesgade

Navngivet 1873 efter forfatteren og lægen *Johann Clemens Tode*. Han havde et lyst sind og førte skalpellen med sikker hånd. Han blev hofrejsekirurg og professor. Men han døde i meget fattige kår. Det var hans venner og elever, der bekostede gravmælet på *Assistens Kirkegård*.

Hans videnskabelige mesterstykke var sonderingen mellem gonorrhé og syfilis. Han skrev roman, skuespil, faglige afhandlinger og viser.

Tømrrergade

Navngivet 1862 efter jobbetegnelsen *tømrrer*.

Udbygade

Navngivet 1915 efter den sjællandske landsby, *Udby*

Uffesgade

Navngivet 1941 efter den nordiske sagnhelt *Uffe hin Spage* (*den kloge*). Ifølge sognet dukkede han op til dåd og nedkæmpede to tyskere i en holmgang på en ø i *Ejderen*.

Før 1941 hed gaden *Ølundsgade* efter *Ølunds Mølle*, opført 1826 af *Chr. J. Ølund*. Den var i drift til 1880. De sidste rester af denne mølle blev nedrevet omkring 1980 i en gård øst for gaden.

Der hvor *Ølunds Mølle* senere lå, anlagdes i 1804 en reberbane af *kaptajn i Borgervæbningen, Toksvær*. Man sagde, at hans rækværk var blevet ødelagt af en storm, så man kunne se direkte ind i hans lokum. Og der kunne man så se, hvad der foregik. Uha.

Valhalsgade

Navngivet 1928 efter *Odins* hal, *Valhal*. I den nordiske mytologi er det samlingssted for døde krigere.

Valkyriegade

Navngivet omkring 1915. *Valkyrier* er de kvinder, som *Odin* udsender til kamppladser for at føre de faldne til *Valhal*.

Vedbækgade

Navngivet 1916 efter den nordsjællandske bebyggelse *Vedbæk*. Før 1916 hed gaden *Gentoftegade*.

Vermundsgade

Navngivet 1928 efter sagnkongen *Vermund*, der var far til *Uffe hin Spage*. Før 1928 blev vejen en årrække kaldet *Natkulevej* og *Mygindsvej* efter grundlæggeren af et renovationsfirma for enden af gaden. *Mygindsvej* fortsatte over *Jagtvej* til *Nørre Allé*, lidt syd for den nuværende *Universitetspark*.

Vingelodden

Navngivet 1964 som en blind sidevej til *Banevingen*. Før 1964 blev vejen kaldt *Forbindelsesvejen*.

Vulkangade

Navngivet omkring 1909 efter smedenes gud i den romerske mytologi, *Vulkan* (*Vulcnos*).

Vulcanos havde værksted under vulkanen *Etna*, hvor han smedede våben til broderen *Mars*.

Gaden er en blind fortsættelse af *Vølundsgade*. Navnet skal ses i den sammenhæng. *Vulkan* er et modstykke til den nordiske mytologis *Vølund*.

Vævergade

Navngivet 1874 efter erhvervet *væver*

Vølundsgade

Navngivet 1904 efter den nordiske mytologis stærke smed, *Vølund*. Før 1904 blev gaden en kort årrække kaldet for *Lokesgade*.

Wesselgade

Navngivet 1860 efter digteren *Johan Herman Wessel*. Før 1860 blev gaden en kort årrække kaldt *Blågårds Østergade*.

Wessels hovedværk var *Kærlighed uden strømper*, et musikalsk sørgespil efter parodierede dårlige nordiske efterligninger af udenlandske mestre.

Ydunsgade

Navngivet omkring 1901 efter den nordiske mytologis gudinde *Ydun*.

Ægirsgade

Navngivet 1899 efter den nordiske mytologis havgud, *Ægir*. Han holdt til ved *Læsø* og var gift med *Ran*, som fiskede de druknede søfolk op i net. Deres 9 søstre var havets bølger.

I *Ægirsgade* finder man også en af *Nørrebro*s mange stiftelser *Købmandsstiftelsen* grundlagt af *Urtekræmmerforeningen* (*Ægirsgade 55 – 65*, *Balders Plads 1 – 3*, *Nannasgade 18 – 20*). I dag indeholder bygningerne *Andelsboligforeningen* *Kræmmerhuset*.

Åboulevarden

Navngivet 1897 i forbindelse med overdækningen af *Ladegårdsåen*, som siden da har løbet under gadens midte. Før da hed gaden på åens nordside, *Ågade* og på sydsiden, *Ladegårdsvejen* efter beliggenheden ved *Ladegården*.

Ladegården var oprindeligt en avlsgård under *Københavns Slot*. *Ladegården* blev i 1710 brugt som krigslazaret. Derefter blev den brugt til forskellige sociale formål. Men rygtet blev stadig dårligere. Det hele blev nedrevet i 1920'erne.

Ågade

Fra 1870 til 1897 navn på gadestykket på nordsiden af *Ladegårdsåen* mellem *Peblinge Søen* og *Skyttegade*.

I 1908 anvendt som navn på den vestlige forlængelse af dette stykke frem til *Jagtvej*, hvorfra vej og navn i 1919 blev forlænget til *Borups Allé*. På strækningen mellem *Peblinge Søen* og *Skyttegade* i 1897 erstattet af navnet *Åboulevarden* i forbindelse med overdækningen af *Ladegårdsåen*.

Vi iler lige med at fortælle at åen ikke blev overdækket over det hele på en gang. Den var åbenbart så dyb, at man kunne drukne i den. Det skete for fire fine damer natten mellem den 26. og 27. november 1812, da en karet var på vej fra et bryllup. Den styrtede i *Ladegårdsåen*.

SLUT